

NIEUWE DOELGROEPEN BEREIKEN VIA DE ONLINE MASTERS VAN WAGENINGEN UNIVERSITY

GOOD PRACTICES ONDERWIJS OP MAAT

NIEUWE DOELGROEPEN BEREIKEN VIA DE ONLINE MASTERS VAN WAGENINGEN UNIVERSITY

Twee complete masteropleidingen ombouwen tot volledige online masters, met behoud van interactie, vakinhoud en studieplezier? Wageningen University ging de uitdaging aan en realiseerde een innovatief online studieaanbod. De universiteit bereikt hiermee niet alleen nieuwe doelgroepen; de ontwikkeling van de online masters blijkt ook een katalysator te zijn voor een bredere onderwijsvernieuwing binnen de universiteit. Onder de titel 'Wageningen X' werkt de universiteit stapsgewijs toe naar een volledige integratie van het online én offline studieaanbod, om studenten een flexibel programma te bieden. Ook campusstudenten krijgen zo meer mogelijkheden om bijvoorbeeld werk en studie te combineren. Wageningen University wil een toekomstbestendig onderwijsmodel binnen een flexibele en lerende organisatie neerzetten.

< [bekijk de video](#)

Ulrike Wild, programme director online and open learning, over de bredere onderwijsinnovaties binnen Wageningen University. [7 minuten]

Twee werelden samenbrengen

Hoe bereik je nieuwe (internationale) doelgroepen die niet de behoefte of mogelijkheden hebben om twee jaar lang campusonderwijs te volgen? En hoe zorg je ervoor dat je geen losse online en offline onderwijssystemen naast elkaar bouwt, maar die twee werelden juist van elkaar laat profiteren? In 2015 besloot Wageningen University hun onderwijs te definiëren als een 'ecosysteem', waarin het campus-, online- en open-onderwijs tot een geïntegreerd geheel moest samenkomen.

Ulrike Wild, programme director online and open learning: "Het gaat ons erom dat we geen starre systemen naast elkaar bouwen, maar dat zowel online- als campus-onderwijs op logische wijze met elkaar gaan integreren en elkaar gaan versterken. Het materiaal moeten we op diverse manieren kunnen benutten. Het online materiaal is zeer duur om te produceren; alleen al daarom wil je het op verschillende manieren kunnen gebruiken. Zo gebruiken we bijvoorbeeld ook al in het campusonderwijs delen uit de MOOC's."

Binnen deze context startte in 2013 de ontwikkeling van twee nieuwe online masters, waarin de twee masterspecialisaties 'Plant Breeding' en 'Nutritional Epidemiology and Public Health' participeren. De twee online masters vormen de focus in de beschrijving van deze 'good practice'.

[< bekijk de video](#)
De online masters op
Wageningen University.

De 'flow' van de online masters

Studenten in de online master volgen een herontworpen studieprogramma waarmee de studenten hetzelfde aantal studiepunten kunnen verdienen als de campusstudenten. Dit herontwerp is volgens opleidingsdirecteur Anja Kuipers de eerste stap geweest in het ontwikkelen van de online masters: "Alle lesstof uit het curriculum van de reguliere masters die essentieel is om het masterdiploma te kunnen behalen hebben we gebundeld in een tweearig online deeltijdprogramma. Hierbij zijn de vakken teruggebracht naar eenheden van vijf in plaats van acht weken. Onze online masterstudenten volgen nu dus twee jaar theorie en kunnen daarna aan de slag met hun scriptie en stage die zij binnen één of twee jaar kunnen volbrengen."

De studielast bedraagt twintig uur per week, waarvan zeventien uur bestaat uit het bekijken van kennisclips, het volgen van e-modules, het uitvoeren van opdrachten en het maken van (zelf)tests in de Blackboard-omgeving. De overige drie uur besteden studenten aan academische vaardigheden zoals presenteren, feedback geven, academisch schrijven en informatievaardigheden. Daarnaast komen studenten ook naar Wageningen. Bij Plant Breeding krijgen ze bijvoorbeeld in een twee weken durend bezoek krijgen ze les in vakspecifieke vaardigheden, zoals werken in een lab.

[< bekijk de video](#)
Anja Kuipers,
opleidingsdirecteur
Plant Sciences/Plant
Biotechnology/
Organic Agriculture,
over de ontwikkeling
van de online masters.
[12 minuten]

Toetsing: online proctoring plus portfolio van discussies en opdrachten

Elk vak eindigt na vijf weken met een toets. De toets neemt de student thuis achter de computer af via online proctoring software. Met deze software controleert een surveillant op afstand of de student tijdens de toets geen hulp krijgt of ongeoorloofde bronnen raadpleegt.

Daarnaast is het bijdragen aan de online discussies binnen de vakken verplicht; deze wegen mee in de eindbeoordeling. Docent Cora Busstra licht toe: “Uiteraard moet er ruimte voor studenten zijn om fouten te maken en hun antwoord of standpunt in de loop van een discussie bij te stellen. Als oplossing voor dit spanningsveld moeten studenten de bijdragen die zij zelf als het meest waardevol beoordelen verzamelen in een individueel portfolio.” Het profiel van de online masterstudenten maakt dit extra interessant, aldus opleidingsdirecteur Anja Kuipers: “Onze online masterstudenten hebben, in tegenstelling tot veel campusstudenten, vaak al werkervaring. Deze ervaringen uit de praktijk brengen zij in tijdens de studie, bijvoorbeeld in de online discussies, wat erg leerzaam is.”

De docent als moderator

De online studenten worden ondersteund door een moderator. Deze helpt studenten door de cursus heen, is het eerste aanspreekpunt voor vragen en begeleidt het leerproces. De moderators zorgen er ook voor dat inhoudelijke discussies tussen studenten de diepgang krijgen die voor een bepaalde opdracht nodig is.

[< bekijk de video](#)
Cora Busstra, docent/
onderwijsontwikkelaar,
demonstreert de
werking van de
digitale leeromgeving.
[13 minuten]

Ondersteuning van docenten

Kennisclips vormen de basis van de theoretische kennis in de online masters. Wageningen University heeft hiervoor inmiddels zes kennisclip-formats ontwikkeld, ieder met een specifiek doeleinde en eigen 'look and feel'. Docenten die (een deel van) hun onderwijs digitaliseren, doorlopen een vaste workflow om tot het eindresultaat te komen. Met deze workflow wil Chris Blom, coördinator EDUsupport, docenten zoveel mogelijk 'ontzorgen': “Onze EDUsupport-afdeling neemt zoveel mogelijk taken uit handen van docenten, zodat zij zich kunnen concentreren op de inhoud. Het plaatsen van lessen in de BlackBoard-omgeving vergt bijvoorbeeld specifieke vaardigheden die niet iedere docent beheerst. De focus voor docenten ligt in het productieproces bij het schrijven van hun eigen voice-over teksten, het selecteren van beeldmateriaal of het aanscherpen van hun presentaties. Hierbij krijgen zij ondersteuning vanuit onze interne EDUsupport-afdeling, die hen via trainingen, redactionele adviezen en administratieve werkzaamheden zoveel mogelijk begeleidt om hun onderwijs te digitaliseren. In de trainingen

besteden we bijvoorbeeld ook aandacht aan het modereren van een online cursus, speciaal voor docenten die online studenten moeten begeleiden.”

[< bekijk de video](#)

Chris Blom, coördinator EDUsupport, over de rol van de ondersteunende organisatie bij de ontwikkeling van de online masters. [1 minuten]

Eigen professionele mediastudio

Heeft de docent al het materiaal gereed, dan volgen de opnames in de professionele mediastudio van de universiteit. Deze studio, voorzien van onder andere een groot 'greenscreen', beschikt over alle faciliteiten om kennisclips te produceren. Een belangrijk en vaak vergeten aspect van kennisclips speelt volgens Chris Blom pas ná de opnames: "Het opslaan en ontsluiten van videomateriaal is een cruciaal onderdeel in de organisatie van online onderwijs. We werken nu toe naar een situatie waarin voor iedereen duidelijk is wie wanneer welke clip gaat opnemen, welke metadata daarbij horen, waar de clip is opgeslagen en wie de content in de leeromgeving gaat verwerken. Dit is een uitdagend proces waarbij we nu studentassistenten inhuren om deze gigantische stroom van bestanden te organiseren."

[< bekijk de video](#)

De professionele opnamestudio van Wageningen University. [2 minuten]

Gelijkwaardige leerervaring

In de twee online masters zijn in september 2015 45 studenten gestart (21 bij Plant Breeding, 24 bij Nutritional Epidemiology and Public Health) met een gemiddelde leeftijd van 31 jaar. Dit toont aan dat de universiteit met de online masters een nieuwe doelgroep aanboort; studenten die werk en studie willen combineren. Het a-synchrone karakter van de masters biedt studenten veel vrijheid om zelf te bepalen wanneer zij studeren om zo hun studie goed op hun werk- en privéleven af te kunnen stemmen; onderwijs op maat dus voor een internationale groep studenten.

De studenten die in 2015 zijn gestart, het eerste jaar van de online masters, waarderen de tot nu aangeboden vakken met een acht. Tot zover blijkt ook dat vrijwel alle studenten de studielast aankunnen en goede resultaten halen. Wel is de studielast van 20 uur per week naast een baan voor sommige studenten toch veeleisender dan zij hadden verwacht. In 2019 worden de eerste officiële slagingspercentages bekend.

Cora Busstra, docent/onderwijsontwikkelaar: “De online masters zijn tot nu toe succesvol omdat het gelukt is om studenten via diverse digitale tools een gelijkwaardige leerervaring te bieden als in het campusonderwijs. Daarnaast zijn we blij verrast dat de interactie tussen studenten onderling en tussen studenten en docenten zo goed op gang is gekomen. De initiële angst van sommige docenten was dat zij te weinig zouden kunnen zien of studenten ‘bij de les’ bleven. Dit bleek in de praktijk niet het geval te zijn, door het inzicht in de online discussies en in de studievoortgang van iedere student.”

Een ander positief effect van de online masters is volgens Cora Busstra dat “onze docenten door deze ontwikkelingen anders over hun didactiek zijn gaan nadenken en dat de betrokkenen vanuit afdelingen als communicatie, beleid en IT-ondersteuning met een nieuwe blik naar ons onderwijs en onze organisatie zijn gaan kijken. We zien nu dat docenten ook in het campus-onderwijs delen van de online masters en de MOOC's in gaan zetten en zo bijvoorbeeld minder klassikale instructie geven. En dat is precies wat we nastreven, een betere integratie tussen onze campus en online activiteiten.”

Wat zijn de elementen die helpen de online masters succesvol te maken?
Volgens Wageningen University spelen in ieder geval deze punten een rol:

- Er is veel tijd geïnvesteerd in de voorbereiding; men is dit niet zomaar als ‘experiment’ begonnen, maar juist als een nieuw en fundamenteel onderdeel van de nieuwe onderwijsstrategie.
- Er werken betrokken docenten mee die goed op de hoogte zijn van de online mogelijkheden en die ook bereid waren vanuit hun enthousiasme tijd en energie in de ontwikkeling te steken.
- De ontwikkeling van de masters is vanuit een collectieve ‘effort’ gemaakt, waar medewerkers vanuit verschillende afdelingen van de universiteit bij betrokken zijn.
- Er is een leeromgeving neergezet waarbij interactie tussen studenten en docenten goed vorm krijgt, en zo wordt een vergelijkbare leerervaring gerealiseerd als in het campus-onderwijs.
- Docenten worden ‘ontzorgd’ door productionele, administratieve en organisatorische processen uit handen te nemen, onder andere door het opzetten van een professionele opnamestudio.

Online masters als katalysator voor onderwijsvernieuwing

Wageningen University is bezig om het hele onderwijsmodel te veranderen. Vakken uit de online masters moeten bijvoorbeeld ook beschikbaar worden voor campusstudenten. Zodat ook zij meer in hun eigen tijd en op hun eigen tempo kunnen studeren, meer flexibiliteit krijgen in de roostering en zo studie en privé beter kunnen combineren. Om deze ontwikkeling te stimuleren breidt de universiteit het portfolio de komende vijf jaar waarschijnlijk nog uit met zo'n acht nieuwe online masters.

Wageningen University

Wageningen University is een toonaangevende internationale universiteit op het gebied van gezonde voeding en onze leefomgeving. Vanuit de missie 'To explore the potential of nature and to improve the quality of life' leidt de universiteit momenteel bijna 10.000 studenten op. Ulrike Wild, programme director online and open learning: "Wageningen University heeft een lange traditie van kennisdisseminatie waardoor we veel ervaring met internationale samenwerking hebben. Door deze internationale oriëntatie - circa 40% van onze studenten is internationaal - is de universiteit bijvoorbeeld al sinds de jaren '80 actief in de ontwikkeling van e-modules."

De universiteit heeft de ambitie om de aanwezige specialistische kennis voor nieuwe en grotere doelgroepen beschikbaar te stellen, bijvoorbeeld voor (internationale) professionals die werk en studie willen kunnen combineren. Zo is men in 2014 gestart met de eerste MOOC's via het platform van edX, gevolgd door twee volledige online masters in september 2015. Beide initiatieven dragen bij aan de ambitie om effectief en efficiënt onderwijs te bieden aan de groeiende internationale studentpopulatie, waarbij het campusonderwijs en het online onderwijs steeds meer met elkaar zullen integreren tot een flexibel aanbod voor ieder type student.

Meer informatie

- Meer informatie over de online masters / het onderwijsmodel: <http://www.wageningenur.nl/nl/Onderwijs-Opleidingen/Studiekiezers-master/Online-Masters-aan-Wageningen-University.htm> en <http://www.wageningenur.nl/en/Education-Programmes/Online-Education.htm>
- Bekijk alle video's van het bezoek aan Wageningen University tijdens de roadshow onderwijsinnovatie van SURFnet op 26 januari 2016 op <https://www.surf.nl/agenda/2016/01/roadshow-onderwijsinnovatie-peer-visit-wageningen-ur/index.html>

Wilt u meer informatie over de online masters, dan kunt u contact opnemen met Ulrike Wild via ulrike.wild@wur.nl.

COLOFON

Redactie

Sander van Acht, Flooow

Beeld

Rob Oo ([Flickr](#))

Vormgeving

Vrije Stijl, Utrecht

Maart 2016

SURFnet

Moreelsepark 48
3511 EP Utrecht

Postbus 19035
3501 DA Utrecht

088 - 787 30 00
www.surf.nl/surfnet

2016

beschikbaar onder de licentie
Creative Commons Naamsvermelding 4.0 Nederland.
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.nl>

SURF **NET**